

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Conceptului Portalului Administrației Publice Locale din Republica Moldova (e-APL)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Portalului Administrației Publice Locale din Republica Moldova (e-APL) a fost elaborat de Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) cu suportul experților Băncii Mondiale. La elaborarea proiectului au participat reprezentanții altor parteneri de dezvoltare care deja au lansat și au implementat unele soluții digitale la nivelul autorităților publice locale: Programul EU4MD, PNUD Moldova; USAID. De asemenea, în procesul de elaborare a proiectului Conceptului au fost consultați reprezentanții Congresului autorităților locale din Moldova (CALM) și ai autorităților publice locale, inclusiv beneficiare/utilizatori ai soluțiilor digitale deja lansate/pilotate.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Dezvoltarea tehnologiilor informaționale și accelerarea procesului de transformare digitală în sectorul public din Republica Moldova stabilesc noi standarde pentru îmbunătățirea accesului la servicii publice și contribuie la adoptarea și adaptarea unor soluții digitale, pentru a răspunde eficient la necesitățile curente ale APL.

APL este reprezentată de autoritățile publice locale care activează în condițiile legii pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale. Gama de responsabilități și de activități ale APL este vastă și orientată atât pe oferirea serviciilor publice de calitate pentru cetățeni, cât și gestiunea altor activități importante pentru administrarea locală. Actualmente, majoritatea APL se confruntă cu un vid de instrumente digitale care le-ar ajuta să facă față noilor provocări. Asigurarea accesului rapid la datele din resursele informaționale de stat și utilizarea serviciilor guvernamentale de platformă poate contribui esențial la raționalizarea activității APL, optimizarea proceselor de lucru și, ca rezultat, la oferirea unor servicii publice de calitate și în timp util.

Cadrul normativ al Republicii Moldova și documentele de politici reglementează, promovează și susțin necesitatea extinderii procesului de transformare digitală la nivel local. În acest sens, s-a considerat oportună implementarea unei platforme digitale (portal) destinate APL, prin care autoritățile publice centrale (APC) vor furniza resurse digitale importante pentru gestiunea eficientă și promptă a activităților la nivel local. De asemenea, acest portal urmează să integreze servicii guvernamentale existente cum ar fi: semnătura electronică, plățile electronice, verificarea împuternicirilor de reprezentare etc., precum și să faciliteze interacțiunea digitală cu cetățenii și mediul de afaceri.

Implementarea e-APL va contribui la diminuarea costurilor de accesare și procesare a datelor, astfel încât cei interesați să poată obține facil și rapid datele necesare și serviciile electronice prin utilizarea unui singur punct de acces.

La fel, implementarea e-APL va permite sporirea transparenței activității APL, va standardiza procesele de business și documentele aferente acestora, va reduce timpul de interacțiune cu cetățenii și mediul de afaceri, va contribui la raționalizarea procesului de prestare a serviciilor publice la nivel local prin consumarea automată a datelor necesare din resursele informaționale de stat și serviciile guvernamentale de platformă.

e-APL va reprezenta o soluție din categoria Guvern către Guvern (G2G), Guvern către Business (G2B) și Guvern către Cetățeni (G2C). Totodată, implementarea soluției informatice va diminua costurile în legătură cu procesarea și obținerea accesului la date, astfel încât cei interesați pot obține ușor acces la datele necesare și servicii electronice prin accesarea unei singure resurse informaționale.

e-APL va reprezenta o soluție informatică interconectată cu toate sursele de date relevante externe, care vor furniza în regim automat datele necesare pentru susținerea activității APL, va genera seturi de date (statistici agregate, indicatori etc.) care vor fi publicate periodic pe Portalul Guvernamental Unic al Datelor Deschise.

Scopul principal al e-APL constă în asigurarea APL cu o soluție informatică (scalabilă, configurabilă, conectată la resursele informaționale de stat și compatibilă cu ulterioarele dezvoltări și integrări) care va facilita prestarea de către APL a serviciilor publice online și interacțiunea digitală cu cetățeni și mediul de afaceri.

Reieșind din prevederile cadrului normativ și necesitățile obiective ale actorilor implicați în utilizarea e-APL, prin implementarea sistemului se urmărește atingerea următoarelor obiective:

- a) creșterea transparenței și responsabilității APL prin asigurarea accesului la informații (decizii, bugete, rapoarte financiare și de activitate) și implicarea cetățenilor și mediului de afaceri în procesul de guvernare locală;
- b) reutilizarea serviciilor guvernamentale de platformă și a resurselor informaționale de stat pentru raționalizarea procesului de prestare a serviciilor publice locale și digitalizare a proceselor de lucru interne ale APL;
- c) digitizarea proceselor de interacțiune a APL cu cetățenii și mediul de afaceri, precum și crearea unui singur punct de acces pentru gestiunea acestor relații;
- d) reducerea costurilor operaționale, sporirea calității mijloacelor de comunicare prin elaborarea unei soluții comune care poate fi ușor partajată între APL;
- e) asigurarea scalabilității prin implementarea unei soluții informatice configurabile, permițând o operare fără probleme, actualizări viitoare și integrări cu sisteme informatice externe.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Promovarea proiectului privind aprobarea conceptului Portalului e-APL nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, dar își propune crearea premiselor pentru inițierea și stabilirea unei platforme digitale pentru buna și eficienta funcționare a APL, inclusiv în spiritul celor mai bune și moderne standarde internaționale și europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Conceptul este construit potrivit rigorilor impuse de cadrul normativ față de conceptele sistemelor informaționale și conține următoarele capitole:

- **Introducere:** care descrie condițiile și oportunitatea elaborării proiectului Conceptului, promovării unei noi platforme digitale;
- **Dispoziții generale:** conține descrierea denumirii și destinației sistemului, detalierea noțiunilor și abrevierilor utilizate, a scopului și obiectivelor sistemului informațional, precum și a principiilor aplicabile pentru atingerea obiectivelor sistemului, a sarcinilor sistemului;
- **Cadrul normativ:** oferă lista actelor normative din domeniul funcționării APL, a modului de stabilire, organizare și funcționare a sistemelor informaționale, inclusiv a documentelor de politici care proiectează necesitatea elaborării și aplicării sistemelor informaționale moderne;
- **Spațiul funcțional:** stabilește mecanismele de bază prin care va fi asigurată furnizarea eficientă a resurselor informaționale de stat către nivelul administrativ local; contururile funcționale de bază ale e-APL;
- **Structura organizațională a e-APL:** care urmează a fi constituită din proprietarul sistemului; posesorul și deținătorul sistemului; utilizatorii sistemului și administratorul tehnic al sistemului.
- **Spațiul informațional:** format din totalitatea resurselor informaționale cuprinse în gama de responsabilități ale APL. Aceste resurse pot fi *locale* (gestionate și stocate în baza de date e-

APL), cât și *externe* (interpelate din sisteme informaționale externe pentru a fi gestionate local, actualizate în resursele externe și la necesitate salvate temporar în baza de date e-APL);

- **Spațiul tehnologic:** care presupune un mecanism de interoperabilitate, o platformă informatică care urmează să se integreze și să efectueze schimb reciproc de date atât între componentele interne ale e-APL, cât și cu servicii guvernamentale de platformă, sisteme informatice ale altor autorități publice sau instituții private. Arhitectura e-APL urmează să integreze următoarele noduri distincte: *MCloud*, platforma Cloud guvernamentală unde vor fi găzduite componentele e-APL; *Serviciile guvernamentale de platformă MCloud*, furnizate de următoarele soluții software: MConnect; MPass; MSign; MPay; MNotify; MLog; MPower; PGUDD; *Infrastructura TIC a Agenției de Servicii Publice*, care include: Registrul de Stat al Unităților de Drept, Registrul de Stat al Populației, Registrul Bunurilor Imobile, Registrul de Stat al Unităților Administrativ-Teritoriale și al Adreselor; *Infrastructura TIC a APL*, care poate include sisteme informatice utilizate de APL și care vor face schimb de date cu e-APL; *Infrastructura TIC a organizațiilor sectoriale*, care poate include sisteme informatice care vor face schimb de date cu e-APL.

- **Asigurarea securității informaționale:** va include totalitatea măsurilor juridice, organizatorice, economice și tehnologice, orientate spre prevenirea pericolelor securității resurselor și infrastructurii informaționale, mecanismele utilizate în principal fiind: autentificarea și autorizarea accesului la date; administrarea accesului la date; înregistrarea acțiunilor utilizatorilor sistemului informatic; criptarea datelor (unde e cazul); auditul informatic; procedurile de restabilire în caz de dezastru.

În conformitate cu viziunea asupra portalului e-APL urmează să se asigure implementarea unei soluții tehnologice cu o arhitectură care va permite partajarea acestora către mai multe APL-uri. Totodată, această soluție va implementa un model de tip auto-servire, în cadrul căruia fiecare APL va dispune de instrumentarul necesar pentru utilizarea și administrarea independentă a e-APL în limita jurisdicției proprii. La nivel tehnologic, e-APL urmează să reprezinte un mediu de partajare a resurselor informaționale existente la nivel central, inclusiv celor care urmează a fi instituite pe parcurs, cu scopul disponibilizării acestora la nivel de APL. e-APL urmează să ofere mecanism de interoperabilitate, deoarece reprezintă o platformă informatică care urmează să se integreze și să efectueze schimb reciproc de date atât între componentele interne ale e-APL, cât și cu servicii guvernamentale de platformă, sisteme informatice ale altor autorități publice sau instituții private.

Portalul e-APL urmează să fie dezvoltată componentă cu componentă, conform planului de dezvoltare al e-APL, precum și cu luarea în considerare a priorităților APL. Din punct de vedere funcțional, considerând spectrul vast de competențe/atribuții ale APL, portalul e-APL urmează să fie dezvoltată iterativ.

5. Fundamentarea economico-financiară

Costurile estimate pentru implementarea portalului e-APL sunt de 5.4 mln. lei și vor fi acoperite din mijloacele Proiectului „Modernizarea serviciilor guvernamentale” implementat în baza Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare și a Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Modernizarea serviciilor guvernamentale”, ratificate prin Legea nr. 25 din 01.03.2018).

La dezvoltarea portalului e-APL se va ține cont de arhitectura tehnologică existentă și economiile ce pot fi generate prin găzduirea soluției pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și integrarea acesteia cu sistemele informaționale partajate relevante - MPass, MSign, MLog, etc.).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Procese de creare, implementare și exploatare a modulelor funcționale ale e-APL trebuie să fie conforme actelor normative în domeniu privind activitatea APL și dezvoltarea soluțiilor informatice destinate autorităților publice ale Republicii Moldova.

Cadrul normativ abilitază APL cu atribuții de asigurare a bunei administrări la nivel local. Atribuțiile APL se întemeiază pe normele constituționale și un număr important de legi, inclusiv din domeniul sistemului informatic. Analiza cadrului normativ în vigoare nu a scos în evidență necesitatea operării unor modificări sau ajustări, inclusiv, ținând cont de faptul că documentul de față prezintă doar un Concept, o viziune a unui nou sistem informatic destinat APL.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultările publice a proiectului în cauză va fi plasat pe pagina web a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională.

Viceprim-ministru pentru digitalizare

Iurie ȚURCANU